

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Glasnik

Broj 163 oktobar/listopad novembar/studeni 2018. Godina XIX

ISSN 1840-0310

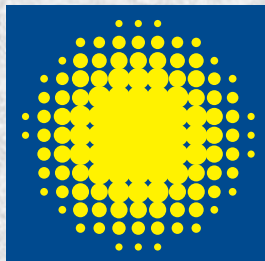

III. Poslovni forum P KFBiH

Info dan metalaca 2018.

Uspješne priče: HIFA Oil
naftni terminali u Zenici

**PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE**

CHAMBER OF ECONOMY OF THE FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

I M P R E S U M

Glasnik
Privredne/Gospodarske komore
Federacije Bosne i Hercegovine
Godina XIX
oktobar/listopad novembar/studeni 2018.

GLASNIK uređuje
Redakcijski kolegij:

dr.sci.Marko Šantić dipl.ecc.
Mirsad Jašarspahić dipl.ig.maš.

Glavni urednik
Amela Kečo dipl.prav.

Izvršni urednik
Željko Raguž dipl.ecc.

Almin Mališević dipl.ing.maš.
Erina Lasić dipl.ing.agr.

Adresa:
Privredna/Gospodarska komora FBiH
za Glasnik –
Branislava Đurđeva 10/IV
71000 Sarajevo
Kontakt: glasnik@kfbih.com

Telefoni: 033 566 300, 217 782,036/332-963
Fax: 033 217 783,036/332-966

www.kfbih.com

Priprema i izdaje:
Privredna/Gospodarska komora FBiH

Cijenjeni privrednici,

pred vama je novo, dvobroj izdanje privrednog časopisa e- Glasnik Privredne/Gospodarske komore F BiH. Vrlo intenzivne aktivnosti su obilježile proteklih dva mjeseca.

Na stranicama koje slijede preporučujemo:

III poslovni formu P/GKFBiH održan je u Međugorju 08.11.2018. u sali etno sela „Herceg“, pod visokim pokroviteljstvom zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH Vjekoslava Bevande.

Treću godinu zaredom Komora kroz svoje strukovne asocijacije organizira Info dane.

Iza nas su uspješno organizirani Info dan metalaca u okviru kojeg je organizirana i Izborna Skupština Udruženja metalske i elektro industrije , te Info dan obnovljivih izvora energije .

Iz sajamskih aktivnosti izdvajamo:

Privredna/Gospodarska komora F BiH na sajmu dobavljača VW grupacije IZB 2018 (Internationale Zulieferer-Boerse), AGROKOS-u 2018., 7. Međunarodnom sajmu „Zdravo-domaće-prirodno“, 4 sajmu finansiranja i 3. Sajmu turizma- Zaječar2018.,te na SEE IT SUMMIT u Novom Sadu.

Privredna/Gospodarska komora F BiH je učestvovala na konferenciji o ekonomiji Montenegro 2018 .Balkan i Evropska unija - petogodišnji ciklus Berlinskog procesa“

Iz rubrike Uspješne priče prenosimo detalje sa svečanog otvaranja Hifa Oil terminala za tečna goriva, najsavremenijeg te vrste na Balkanu.

Vašoj pažnji preporučujemo i druge zanimljive sadržaje.

Redakcijski kolegij

ODRŽAN III. POSLOVNI FORUM P/G KOMORE FEDERACIJE BiH

Nakon Viteza 2016., zatim Ilidže 2017., održan je i Treći Poslovni forum u organizaciji Privredne/Gospodarske komore FBiH, i to u Međugorju 08.11.2018. u sali etno sela „Herceg“, pod visokim pokroviteljstvom zamjenika predsjedatelja Vijeća ministara BiH Vjekoslava Bevande.

Tema ovogodišnjeg foruma bila je *Ljudski resursi – faktor ekonomskog razvitka, podijeljena u dva panela: Ljudski resursi- Prednost BiH ili njezin ozbiljan socijalni problem - stanje u zemljama okruženja i Ljudski resursi - preduvjeti uspješnosti klastera.*

Zamjenik predsjedatelja Vijeća ministara BiH Vjekoslav Bevanda na otvorenju foruma konstatirao je kako su statistički podaci o odlasku mladih iz naše zemlje porazni i da je za zaustavljanje tog trenda potrebno iskoristiti potencijale koje imamo te staviti realan sektor - gospodarstvenike u prvi plan. Dodao je kako se može organizirati stotinu skupova, ali da pomaka neće biti ukoliko se ne naprave olakšice po svim osnovama, počevši od porezne politike.

Onoga dana kada mladi budu završavali fakultete i strukovne škole, zapošljavali se i imali sigurno radno mjesto i plaću te bili oslobođeni svih dodatnih stvari koje opterećuju i mladost i gospodarstvenike, onda ćemo moći krenuti naprijed – ocijenio je Bevanda otvarajući “Treći poslovni forum” u Međugorju.

Predsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH Marko Šantić istakao je kako će forum pokušati odgovoriti na jedno od ključnih pitanja koje opterećuje domaće gospodarstvenike, a to je nedostatak kvalitetne radne snage na tržištu rada, kako onih srednjeobrazovanih tako i visokoobrazovanih kadrova.

Posebno je naglasio da Njemačka ima oko 800 poslovnih klastera dok ih je u BiH samo pet, što slikovito predočava gdje se nalazimo u odnosu na razvijene zemlje u pogledu klasterizacije i koliko je tema drugog panela aktualna.

Panelisti na prvom dijelu foruma su bili Sead Džihović – pomoćnik ministra - ministarstvo razvoja, poduzetništva i obrta FBiH, Mirjana Čagalj – predsjednica Foruma komora AIC i potpredsjednica HGK, Helena Lončar – ravnateljica Federalnog zavoda za zapošljavanje, Pavle Radovanović – generalni sekretar Privredne komore Crne Gore, Senad Brka – predsjednik Udruge poslodavaca Biznis Centar Jelah – Tešanj, Prof.dr. sc. Zdenko Klepić - prorektor Sveučilišta u Mostaru. Panel je vodio novinar Milan Šutalo.

Zanimljiva rasprava vođena u toku prvog panela, može se sažeti u nekoliko zaključaka.

Najveći problem nedostatka radne snage je zapravo negativan trend demografije na cijelom jadransko-jonskom području i teško je za očekivati veliki priliv radne snage ako imate demografski pad, znači neminovno ste osuđeni na uvoz radne snage iz susjednih zemalja – smatra potpredsjednice Hrvatske gospodarske komore Mirjane Čagalj

Sead Džihović iz ministarstva razvoja i poduzetništva ukratko je predstavio aktivnosti ovoga ministarstva koje su vezane za obrazovanje kadrova.

Pavle Radovanović je govorio o uspjehu dualnog sistema obrazovanja nositelj kojega je Privredna komora Crne Gore, pri čemu se pokazao veliki interes kompanija za suradnju u provedbi dualnog obrazovanja.

Komora Crne Gore je stala da će dualno obrazovanje u velikoj mjeri doprinijeti kvalitetnijoj ponudi radne snage na tržištu rada Crne Gore.

Helena Lončar, ravnateljica Federalnog zavoda za zapošljavanje navela je strukturu nezaposlenih u Federaciji BiH, te istaknula kao najznačajnije, veliku nezaposlenost mladih i veliki udio nezaposlenih s nižim stupnjem obrazovanja. Izjavila je kako Federalni zavod provodi čitav niz projekata za zapošljavanje mladih, za prekvalifikaciju, zapošljavanje ugroženih skupina stanovništva, te kako je interes od strane poslodavaca za navedene projekte jako veliki.

Gospodin Brka je govoreći na panelu, prije svega istaknuo kako predstavlja udruženje poduzetnika čiji članovi zapošljavaju oko 8000 ljudi i ostvaruju godišnji ukupan prihod više od milijardu KM, te stoga može kompetentno elaborirati probleme koji muče gospodarstvenike u realnom sektoru kad je riječ o radnoj snazi.

Istaknuo je neusvajanje ključnog seta zakona iz oblasti doprinosa i poreza na dohodak pri čemu je određeni dio naknade za topli obrok ušao u osnovicu, ali stope doprinosa nisu smanjene kako je bilo obećano, tako da je porezno opterećenje troškova rada u realnom sektoru u suštini povećano.

U raspravu se uključila i dopremijer i ministrica financija FBiH gđa Jelka Miličević, koja se složila s Brkom da je reformska agenda iz objektivnih političkih razloga zastala kad je o spomenutim zakonima riječ, ali da je Federacija BiH jedina u bližem i daljem okruženju imala dosta specifičnih neoporezivih primanja iz radnog odnosa što je u suprotnostima s principima OECD-a, s kojima smo dužni uskladiti svoje zakonodavstvo.

Profesor Klepić je posebno naglasio da je jedan od primarnih zadataka sveučilišta obrazovati mlade ljude, koji će postati kvalitetan društveni potencijal, kao i ljudski potencijali ili resursi i za gospodarstvo kad je riječ o zanimanjima vezanim za gospodarstvo. Posebno je naglasio sve manji broj sudenata koji upisuju studij, zbog demografskih tendencija kojima svjedočimo, te kako će ova činjenica u budućnosti stvoriti još veći problem u nedostatku kadrova nego što je danas slučaj.

Nakon pauze moderiranje drugoga panela preuzeo je g. Miljenko Buhač, ugledni poslovni novinar, te predstavio paneliste kako slijedi: Tijana Maljković – sekretar Udruženja za turizam Privredne komore Srbije, Sanja Marković – sekretar odbora Udruženja za turizam Privredne komore Crne Gore, Stjepan Primorac – ispred turističkog klastera Hercegovine, Dragan Rezić - ispred Drvnog klastera Hercegovine, prof.dr.sc. Željko Stojkić - dekan Fakulteta stojarstva, računarstva i elektrotehnike u Mostaru, dr.sc. Mia Glamuzina - savjetnica ministra prometa i komunikacija FBiH.

Gospodin Rezić iz Drvnog klastera Hercegovina, izjavio je kako je jedan od glavnih ciljeva oformljenog drvnog klastera izrada nastavnih planova i programa za školovanje kadrova za drvenu industriju. U svojem izlaganju naglasio je važnost cjelovitog pristupa problematici ljudskih resursa, ističući humanizirani pristup koji neće uzimati u obzir samo stručni i financijski aspekt, nego i motivaciju ljudi da ostanu ovdje koja bi bila zasnovana na dobrim međuljudskim odnosima između poslodavaca i zaposlenih.

Profesor Stojkić je elaborirao pojam industrije 4.0, koja, pojednostavljeno, predstavlja nadolazeću digitalizaciju gospodarstva, te naveo istraživanje koje govori da smo mi u BiH jako daleko od toga stadija razvoja. Ako želimo ubrzano sustići razvijeni svijet moramo jako brzo učiti. Jedan od načina brzog učenja su tvornice za učenje, gdje se u realnom okruženju stječu kompetencije za tržište rada, tako da nakon provedenog osposobljavanja u takvoj tvornici radnik postaje potpuno spreman za rad u sličnoj tvornici na radnom mjestu za koje se obučavao u tvornici za učenje.

Takve tvornice, primjerice u Njemačkoj vrijede desetke milijuna eura, a Fakultet stojarstva računarstva i elektrotehnike je u suradnji s Drvnim klasterom Hercegovine i organizacijom GIZ krenuo u jedan manji projekt instaliranja tvornice za učenje u Mostaru. Od ovoga projekta se očekuju značajni rezultati u formiranju kadrova kad tvornica za učenje starta s radom.

Sanja Marković je govorila o dualnom obrazovanju koje provodi komora Crne Gore, iznijela je podatke da oko 300 učenika trenutno sudjeluje u programu dualnog obrazovanja. Posebno je naglasila dobru suradnju gospodarstvenika i komore u pogledu utjecaja na ministarstvo obrazovanja kad je riječ o donošenju obrazovnih programa u čemu imaju razumijevanje ministarstva.

Stjepan Primorac iz Turističkog klastera Hercegovine je, govoreći o temi panela, ukazao na činjenicu da je primjerice u Zapadnohercegovačkoj županiji usvojen zakon o obrazovanju odraslih, ali da je njegova provedba jako spora i ne daje rezultate, barem kad je turistički sektor u pitanju.

Tijana Maljković je iznijela podatke o jako uspješnoj turističkoj sezoni u Srbiji u toku 2018. godine, gdje iz godie u godinu raste broj turista kao i broj poduzeća koja se bave turizmom, prije svega hotela i banja, pri čemu do izražaja dolazi sve veća potražnja za kadrovima u ovome sektoru. Komora Srbije nastoji pomoći poduzećima iz ovoga sektora da ostvare pristup različitim fondovima iz kojih se mogu financirati razičiti projekti pa i oni iz oblasti obrazovanja potrebnih ljudskih resursa. Komora Srbije je inicirala i donošenja čitavog seta zakonskih rješenja koja će poboljšati stanje u oblasti ponude na tržištu rada.

Kad se uzmu u obzir kompletna izlaganja i rasprava na forumu da se zaključiti kako sve zemlje u okruženju muče isti problemi odljeva kvalitetne radne snage u visokorazvijene zemlje EU, te kako je put za rješenje ovog problema podizanje konkurentnosti domaćeg gospodarstva kroz uvoz visoke tehnologije za tvornice učenja i praksu u dualnom obrazovanju na kojima možemo brzo obučavati kadrove, te donošenje seta zakona za fiskalno rasterećenje plaća kako bi domaći gospodarstvenici mogli konkurirati na tržištu rada s većim neto plaćama nego što je sada slučaj.

Na taj način bi se dijelom utjecalo na demotivaciju emigracije kadrova, jer ljudi koji bi radili u tehnološki razvijenijim trvrtkama bili bi spremni ostati u svojoj zemlji i za nešto nižu plaću od onih u razvijenim zemljama iz razumljivih socio-demografskih razloga, imajući u vidu troškove života, klimu, jezik i tako dalje. Što se prije krene u investiranje u moderno obrazovanje kadrova i zakonske reforme, to će potencijalna korist u budućnosti biti veća.

Pripremio: Željko Raguž dipl.ecc.

Održana izborna skupština udruženja metalske i elektro industrije F BiH

U Privrednoj/Gospodarskoj komori Federacije BiH, 27.11.2018. godine, održana je Izborna Skupština Udruženja metalske i elektro industrije. Skupština je održana u okviru tradicionalne manifestacije Info dan metalaca 2018.

Udruženje metalske i elektro industrije spada među najranije organizovane asocijacije privrednika u Privrednoj komori FBiH, i svoje aktivnosti i djelovanje vodi na svim poljima od interesa za privredna društva koja rade u metalском i elektro sektoru.

Važno je napomenuti da je broj zaposlenih u metalском i elektro sektoru u FBiH u stalnom porastu, na kraju 2014. godine zaposleno je bilo 24.361 radnika, a polovinom 2018. godine 30.815 zaposlenih.

Izvoz MES FBiH na kraju 2014. godine je bio 2,35 milijardi KM, a na kraju 2017. godine, nešto više od 3 milijarde KM. Zaposleni u metalском i elektro sektoru FBiH čine 6% od ukupnog broja zaposlenih u FBiH – a metalски i elektro sektor učestvuje sa 41% u ukupnom izvozu FBiH.

stvom energije, rudarstva i industrije, i Strategija je usvojena od strane Vlade Federacije BiH, Predstavničkog doma i Doma naroda Parlamenta Federacije BiH.

Udruženje je u prethodnom periodu iniciralo, predlagalo i učestvovalo u mnogobrojnim aktivnostima kao što su donošenje Zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa oružja, vojne opreme i roba posebne namjene i Zakona o kontroli vanjskotrgovinskog prometa roba dvojne namjene BiH. Vođenje aktivnosti na oslobađanju od plaćanja carina na uvoz mašina i opreme za proizvodnju što i rezultiralo konačnim donošenjem Odluke i njenim stupanjem na snagu 25.04.2018. godine, pokretanje inicijative za ocjenu ustavnosti članova 73. i 75. Zakona o građevinskom zemljištu Federacije BiH, koja je odstranena Ustavnom sudu Federacije BiH ocijenjenom pozitivnom i navedeni članovi Zakona proglašeni ustavnim. Provođenje aktivnosti na donošenju odluke o preferencijalnom tretmanu domaćeg, pokretanje više različitih inicijative kao što su, oslobađanje od plaćanje posebnih vodnih naknada za firme koje imaju pravo po osnovu Zakona i podzakonskih akata. Urađena analiza i prikupljeni potrebni podaci te pokrenuta inicijative za rješavanje problematike bankovnih carin-

Zaposleni u metalском i elektro sektoru FBiH čine 28% ukupnog broja zaposlenih u prerađivačkoj industriji FBiH a metalска i elektro industrija učestvuje sa 45% u izvozu prerađivačke industrije FBiH.

Sve ovo govori da se radi o sektoru koji raste, u kojem se dešavaju investicije i koji je okosnica ekonomije BiH.

Na Skupštini je prezentiran, razmatran i usvojen Izvještaj o radu Udruženja za mandatni period 2014.-2018. godine. Neke od aktivnosti Udruženja u mandatnom periodu 2014.-2018.godina jeste izrada Strategije razvoja metalnog i elektro sektora Federacije BiH za period 2016.-2025. Strategija razvoja je urađena saradnji sa Federalnim ministar-

skih garancija kod privremenog uvoza alata, mašina i opreme. U saradnji sa firmama i partnerima, uzeto je učešće u organizaciji javnih rasprava po osnovu Nacrta Zakona o doprinosima FBiH, Nacrta Zakona o porezu na dohodak FBiH kao i izmjena Zakona o porezu na dobit FBiH. U saradnji sa privrednim društvima, Urađena analiza Nacrta Zakona o doprinosima i Zakona o porezu na dohodak FBiH, resornom ministarstvu i Vladi FBiH dostavljen set primjedbi, sugestija i prijedloga. U saradnji sa Vladom FBiH Grupacija automobilske industrije je uradila „Projekat razvoja automobilske industrije FBiH“ koji je prihvaćen od strane Vlade FBiH i koji je otvorio nove mogućnosti za automobilsku industriju. Vođene aktivnosti sa nadležnim institucijama o problemu platnog prometa i nemogućnosti otvaranja računa predstavništava BiH firmi u inostranstvu, a zbog neispunjavanja određenih zahtjeva međunarodnih finansijskih institucija i stavljanja BiH na sivu listu FATF-a. Vođene su mnogobrojne promotivne aktivnosti kao što su; učešće predstavnika Udruženja na konferenciji “Machinery and Plant Engineering” u Beču u Austriji, sa Trgovinskim odjelom austrijske ambasade u BiH, a uz podršku Privredne komore FBiH, u Zenici je održan Austria Show case- Metaloprerađivački poslovi u metalnoj industriji, u saradnji sa GIZ-om održana kupovna misija u metalnoj industriji i td. Pobjrojane aktivnosti predstavljaju samo mali dio aktivnosti Udruženja, a njihova realizacija i uspješnost leži u velikoj snazi Udruženja koje je satkano od velikog broja kompanija metalne i elektro industrije. U okviru Udruženja metalne i elektro industrije, rade Grupacija namjenske i Grupacija automobilske industrije. Skupština Udruženja metalne i elektro industrije je jednoglasno izabrala Odbor Udruženja na mandat od četiri godine.

Radi se o firmama:

Igman d.d. Konjic, Unis Ginex d.d. Goražde, EBI d.o.o. Goražde, AluminiJ d.d. Mostar,

Prevent CEE d.o.o. Sarajevo, Saraj komerc d.o.o. G-Vakuf-Uskoplje, JET d.o.o. Jelah,

Pobjeda d.d. Tešanj, Surtec eurosjaj d.o.o. Konjic, Energoinvest d.d. Sarajevo,

MDG International d.o.o. Vogošća, GS-Tvornica mašina Travnik d.o.o. Travnik,

Presal Extrusion d.o.o. Široki Brijeg, PAK-Centar d.o.o. Orašje, ArcerolMittal d.o.o. Zenica,

TMD Group d.o.o. Gradačac, NIHO MOTORS d.o.o. Konjic.

Jednoglasno je izabrana Grupacija namjenske industrije u sastavu: Igman d.d. Konjic, Unis Ginex d.o.o. Goražde, Pretis d.d. Vogošća, BNT-TMiH d.d. Novi Travnik, Unis Group d.o.o. Ilidža, ZRAK d.d. Sarajevo, Binas d.d. Bugojno, TRZ d.d. Hadžići, Vitezit d.o.o. Vitez, Pobjeda Technology d.o.o. Goražde, AC-Unity d.o.o. Goražde, Koteks d.o.o. Tešanj, Pobjeda Rudet d.d. Goražde, Guma-co d.o.o. Bugojno i Zupčanik d.o.o. Tešanj. Također, izabran je Etički savjet Udruženja u sastavu Sead Gušmirović – Energoinvest d.d. Sarajevo, Sanela Beširević – JET d.o.o. Jelah i Mensur Šaćirović – Pretis d.d. Vogošća. Nakon izbora organa za mandatni period 2018.-2022. godina, pristupilo se razmatranju i dopuni Plana rada Udruženja za 2019. godinu. Problemi sa kojima se suočavaju privrednici metalskog i elektro sektora FBiH su zaista mnogobrojni, ali ključni leže u velikim fiskalnim i parafiskalnim nametima, problemima sa nedostatkom stručne radne snage i stalnog poskupljenja sirovina i energenata. Skupština je podržala dopunjeni prijedlog Plana aktivnosti Udruženja za 2019. godinu, kao i preporučila Vladi Federacije i drugim nadležnim izvršnim i zakonodavnim organima, da Akcioni plan za realizaciju Strategije razvoja Federacije BiH za period 2018.-2025. godine bude vodilja prilikom izrade Programa rada Vlade FBiH i Ministarstava, čijom realizacijom će se metalški i elektro sektor dovesti u bolji položaj.

*Pripremio: Almin Mališević, dipl.ing.maš.
Sekretar Udruženja metalske i elektro industrije*

Info dan metalaca 2018.

U skladu sa Zaključcima prošlogodišnjeg Info dana metalaca, da ovi susreti prerastu u tradicionalne susrete privrednika iz oblasti metalske i elektro industrije u organizaciji Privredne/Gospodarske komore F BiH je 21.11.2018.godine održan Info Dan metalaca.

U okviru Info dana metalaca pripremljen je cjednevni sadržajan program-agenda, gdje su između ostalog, održane i dvije panel diskusije.

„Razvoj integratora u metalskoj i automobilskoj industriji BiH“ je tema prvog panela čiji su panelisti bili: Kasim Kotorić Pobjeda d.d. Tešanj, Đahid Muratbegović Igman d.d. Konjic, Ćazim Hamzić AD Jelah-Tešanj, Adem Hanić TMD Group Gradačac i prof.emeritus.dr. Safer Brdarević Mašinski fakultet u Zenici.

Okosnica ovog panela je odgovor na pitanja, da li BiH, odnosno F BiH ima kapaciteta da iznjedri integratora ovih grana industrije, da otkloni funkcionalne nedostatke, integriše prednosti, ideje, resurse srodnih kompanija i od integratora postane predvodnik za strana tržišta domaćih kompanija, sa jednim ili više proizvoda, komponenti za vozila....

„Modaliteti za zadržavanje stručnih radnika u firmama“ je tema drugog panela čiji su panelisti bili: Duško Rajković direktor Centra za obrazovanje Crne Gore, Selma Bradarić Medena Commerce d.o.o. Tešanj, Amir Duhović str.savjetnik ministarstva za obrazovanje Bosansko-podrinjskog kantona Goražde, te Amir Lugavić Veritas Automotive d.o.o. Sarajevo.

Okosnica ovog panela je odgovor na pitanje da li postoji i koji je to po vašem mišljenju učinkovit pristup, model da se u firmama zadrže stručni radnici, da oni koji čine naše resurse pretvorimo u potencijal na koje možemo računati?

Prezentaciju uspješnog modela obrazovanja održao je i gosp. Amir Duhović iz ministarstva obrazovanja BPK, gdje je između ostalog prezentirao i Pravilnik o obrazovanju i izvođenju praktične nastave u školama srednjeg stručnog obrazovanja i kod poslovnih subjekata.

PRAVILNIK O ORGANIZOVANJU I IZVOĐENJU PRAKTIČNE NASTAVE U ŠKOLAMA SREDNJEG STRUČNOG OBRAZOVANJA I KOD POSLOVNIH SUBJEKATA

- Zahtjevi privrednika za uvođenjem dualnog obrazovanja
- Analiza propisa koji uređuju ovu oblast
- Zbog čega Pravilnik, a ne Zakon????

PRIVREDNA/GOSPODARSKA KOMORA
FEDERACIJE BIH
Udruženje metalske i elektro industrije
INFO DAN METALACA

Panel II: "Modaliteti za zadržavanje stručne radne snage u firmama"

Moderator: Amela Kečo dipl.prav.
Privredna/Gospodarska komora F BiH

Cilj panela je bio razmatranje tehnika kako odabirati i iskoristiti potencijale kadrova, te sagledavanje mogućnosti za zadržavanje kvalitetnog stručnog kadra kroz prizmu aktualne problematike "odliva kadrova."

Poseban fokus je bio na pitanjima: koji pristup je najisplativiji za zadržavanje stručnih radnika u firmama?

Da li su zaposlenici "ljudski resurs" ili "ljudski kapital"?

Gosp. Duško Rajković direktor Centra za obrazovanje Crne Gore je prezentirao rad ovog Centra sa posebnim naglaskom na podršku države i privrednika ovom Centru, te pozitivnim efektima koje je rad centra polučio u praksi.

Na kraju Info dana utvrđeni su i zaključci:

1. Učesnici Info dana metalaca su jedinstvenog mišljenja da država treba povući prvi korak u smislu stimulacije, stvaranja uvjeta i garancije po principima tzv ugovorne ekonomije.
2. Država mora obezbijediti uvjete za funkcionisanje razvojnih institucija, kako bi djelovanje integratora bilo moguće, a obzirom da se radi o industriji koja se temelji na najsavremenijim procesima, gdje se bez jakih razvojnih institucija ne može učestvovati.
3. Učesnici Info dana metalaca su saglasni da se trebaju iskoristiti prednosti realativno malog tržišta u BiH na način da se mali proizvođači još intenzivnije udružuju, kako bi mogli ravnopravno djelovati u većim sistemima, sa aspekta cijene, složenosti proizvoda, pod okriljem integratora.
4. U svim segmentima društva raditi na stvaranju demotivirajućih faktora za odlazak mladih iz BiH, a za rasterećenje uslova privređivanja vlada i druge državne insitucije moraju donijeti optimalno prihvatljive zakone s ciljem omogućavanja podizanja plaća radnicima, nesmetanog investiranja, nesmetan protok roba i sl.
5. Menadžeri poslovnih subjekata moraju u fokus svoje poslovne misije staviti stvaranje uvjeta da se zadrže obrazovane kadrove. Ljudski potencijali se moraju shvatiti kao kapitalna vrijednost iz koje će se dobivati ili gubiti vrijednosti obzirom na to koliko se uloži i na koji način se odnosi prema njima
6. Neophodno je urgentno definirati strateške i programske ciljeve po kojima bi se kontinuirano usklađivala ponuda obrazovnog sistema sa potrebama tržišta rada, kako bi Bosna i Hercegovina spremno dočekala kraj tranzicijskog perioda, sa velikim potencijalom u kvalificiranoj radnoj snazi.

Pripremili : Sekretar UMEI Almin Mališević dipl.ing.maš.

Moderator panela: Amela Kečo dipl.prav.

U organizaciji Komore održan Okrugli stol i Info dan o postignućima u oblasti energijske efikasnosti i energijskog certificiranja u FBiH

Nakon što je usvojen Zakon o energijskoj efikasnosti u Federaciji Bosne i Hercegovine, čija je svrha, između ostalog, postizanje održivog energetskeg razvoja, smanjenje štetnih uticaja na okoliš kao i povećanje sigurnosti energetskeg snabdijevanja, ukazala se potreba za diskusijom o istom sa bh. privredom. Zakon definira energijsku efikasnost kao odnos između utrošene energije i ostvarenog učinka u uslugama, robi ili energiji što je direktno vezano za unapređenje konkurentnosti privrede u FBiH. Zakon je stupio na snagu 1. aprila 2017. godine, a određeni podzakonski akti, uredbe usvojene su na Vladi FBiH 25.10.2018. godine. S tim u vezi, donošenje i usvajanje podzakonskih akata na nivou Federacije Bosne i Hercegovine je veoma bitan korak u nastavku razvoja sektora energijske efikasnosti i omogućavanja privredi rada i unapređenja konkurentnosti na domaćem i vanjskom tržištu.

Kako bi se kompanije koje se bave ovom oblasti u FBiH informisale o novim propisima na nivou FBiH, Privredna/Gospodarska komora FBiH je u saradnji sa nadležnim ministarstavima: Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije (FMERI) i Federalno ministarstvo prostornog uređenja (FMPU) zajedničkim snagama opredijeljena da unaprijedi ovaj sektor i omogući privredni razvoj u FBiH.

Stoga je u Sarajevu, 27.11.2018. godine, organiziran Okrugli stol kako bi se zajednički prodiskutiralo o Zakonu o energijskoj efikasnosti (EE) u FBiH, te nedavno usvojenim podzakonskim aktima: „Uredba o uslovima za davanje i oduzimanje ovlaštenja za obavljanje energijskih audita i energijsko certificiranje zgrada“ i „Uredba o provođenju energijskih audita i izdavanju energijskog certifikata“ (Službene novine FBiH br. 87/18), a koje nam donose novosti u oblasti energetske efikasnosti.

Na Okruglom stolu su izložene bitne teme u pogledu obaveza Bosne i Hercegovine po Ugovoru o uspostavi Energetske zajednice na polju energetske efikasnosti, zatim Prijedlog uspostave reprezentativne baze stručnjaka iz oblasti energije/energetske efikasnosti na nivou Federacije BiH, kao i sam Zakon o energijskoj efikasnosti u Federaciji BiH sa pregledom izvršenog i planiranog sa osvrtom na dinamiku donošenja preostalih podzakonskih propisa, te Pregled aktuelnosti na poljuprovođenja energijskog audita i/ili energijskog certificiranja zgrada u Federaciji BiH kroz Uredbu o uslovima za davanje i oduzimanje ovlaštenja za obavljanje energijskih audita i energijsko certificiranje zgrada i Uredbu o provođenju energijskih audita i izdavanju energijskog certifikata. Jedna od bitnih stavki je bila i pratična primjena propisa, odnosno Provođenje energijskog audita i/ili energijskog certificiranja u praksi, te određivanje energijskih razreda na osnovu troškovno-optimalnog nivoa stambenih i javnih zgrada u BiH. Navedene teme prezentirali su predstavnici Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (MVTEO), Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije (FMERI), Federalnog ministarstva prostornog uređenja (FMPU), Fonda za zaštitu okoliša Federacije BiH (FZOFBiH) te P/G komore FBiH i nLogic Advisory.

Nakon izloženih prezentacija uslijedila je panel diskusija na kojoj su učestvovali gore navedeni predstavnici institucija, kao i svi ostali učesnici.

ZAKLJUČCI

Nakon veoma konstruktivne diskusije, zaključeno je:

- Da svi zainteresirani dostave svoje prijedloge i preporuke za unapređenje sektora energetske efikasnosti i zakonskih propisa,
- Da se što prije donesu ostali potrebni propisi – pravilnici od strane nadležnih ministarstva,
- Da se uspostavi i profunkcionira neovisna kontrola izdatih energetskih certifikata i audita,
- Da se zainteresirani jave Privrednoj/Gospodarskoj komori Federacije BiH za uspostavu baze stručnjaka iz ove oblasti,
- Da se ograniči donja vrijednost koštanja provođenja energetskog audita i izdavanja certifikata,
- Da se što prije uspostavi stručni odbor kako bi firme mogle ishodovati potrebna ovlaštenja i da se omogući provođenje obuke za energetske certifikatore u FBiH,
- Da se Komora uključi u kompetan proces praćenja i unapređenja ove oblasti

Ovaj Okrugli stol ujedno je predstavljao i INFO DAN sektora obnovljive energije i energetske efikasnosti/učinkovitosti. s tim da je ove godine naglasak stavljen na aktuelnosti iz oblasti EE, odnosno napredak u provođenju mjera koje je naša zemlja obavezna izvršavati u procesu EU integracija.

Udruženje obnovljivih izvora energije

Privredna/Gospodarska Komora F BiH na 7. Međunarodnom sajmu „Zdravo-domaće-prirodno“, 4 sajmu finansiranja i 3. Sajmu turizma- Zaječar 2018.

Privredna komora Srbije - RPK Zaječar i Grad Zaječar su prema ocjenama izlagača i posjetioca uspješno organizirali trodnevni sajam na Trgu oslobođenja u Zaječaru. U okviru međunarodne, tradicionalne manifestacije „Zdravo domaće prirodno“ održani su i 4. Sajam financiranja i 3. Sajam turizma. Cilj ove manifestacije jeste povećanje vidljivosti domaće privrede, njeno osnaživanje i bolje povezivanje proizvođača sa kupcima, ali i sa drugim proizvođačima kako iz Srbije tako i zemalja u okruženju.

Na sajmu je učestvovalo preko 200 izlagača iz cijele Srbije, Bugarske, Bosne i Hercegovine, Hrvatske, Slovenije, a prema procjenama, bilo je oko 5000 posjetilaca. Ponuda je bila raznovrsna: domaći specijaliteti iz raznih krajeva, sokovi, kvalitetna vina, rakija, med, čajevi, rukotvorine, turistički klasteri, bankarski sektor te autoindustrija.

Svečanom otvaranju sajma prisustvovala su brojne zvaničnice, izlagači, posjetioci i prijatelji sajma a događaj je svojim pjesmama uvećao hor Osnovne škole „Desanka Maksimović“ iz Zaječara. Prisutne su pozdravili Marina Milić, zamjenica gradonačelnika grada Zaječara, Zamjenik starešine sabornog hrama u Zaječaru, jerej Novak Bojanić i Nermina Ljubović, savjetnik predsjednika Privredne komore Srbije.

Bosnu i Hercegovinu je predstavljala Privredna/Gospodarska komora Federacije Bosne i Hercegovine, koja je putem vlastitog izložbenog prostora posjetiocima i partnerima prezentirala i promovirala pored svih grana gospodarstva posebno turističku ponudu BiH.

Predstavnici Privredne/Gospodarske komore FBIH, g. Dario

Planinić i g. Esad Pašić, upoznali su posjetitelje sa prirodnim turističkim bogatstvima Bosne i Hercegovine kao što su Slapovi Kravice, Vrelo Bosne, NP Una, skijališta na Jahorini, Kupresu, Bjelašnici, Blidinju kao i etno sela iz BIH sa bogatom gastro ponudom specifičnom za naše podneblje.

Dejan Tošić, direktor PKS-RPK Zaječar, pozdravio je prisutne i poželio im dobrodošlicu. On je istakao da Sajam u Zaječaru okuplja brojne izlagače počev od najmanjih individualnih poljoprivrednih gazdinstava pa do najvećih kao što su Fabrika poljoprivrednih mašina „Agromehanika“ Boljevac i Fiatov program preduzeća Nikom iz Kragujevca. Ovdje su i najveće banke i osiguravajuće kuće koje posluju u Srbiji, kao i turističke organizacije, počev od našeg regiona, pa do ostalih iz cijele Srbije i okruženja“, istakao je g. Tošić i na kraju se još jednom zahvalio Gradu Zaječaru, gradonačelniku g. Bošku Ničiću, Opštini Kladovo i TO Kladovo na ustupljenim štandovima, horu Osnovne škole „Desanka Maksimović“ i svim izlagačima na podršci tokom svih ovih godina održavanja sajma,

Nakon uvodnog obraćanja, direktor RPK Zaječar je zvanično otvorio Sajam.

Ove godine, kao novina, uvedena su priznanja, a dobitnici su: FPM AGROMEHANIKA DOO Boljevac, „HEINEKEN SRBIJA“ DOO Pivara Zaječar, PG Blažo Đurđić Sokobanja, ADONIS DOO Sokobanja, Seoski turizam Nikolićevo – Bojan Pavlović i Karmenka Babić, generalni direktor a.d. ĐERDAP USLUGE Kladovo, za dugogodišnji doprinos u realizaciji Sajma.

Pripremio: Dario Planinić dipl.ecc.

Delegacija Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH po treći puta za redom uzela učešće na u 18. Sajmu AGROKOS 2018 u Prištini

U Prištini 17.10.2018.godine otvoren 18. Međunarodni sajam agrobiznisa, hrane, pića i gastronomije AGROKOS 2018.

Privredna delegacija Bosne i Hercegovine, u organizaciji Privredne/Gospodarske komore Federacije BiH, je uz potporu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i VTK BiH po treći put za redom uzela učešće na ovom međunarodnom sajmu.

Bh štand je posjetio i gradonačelnik Prištine u pratnji resornih ministara vlade Kosova i lokalnih medija. Novost ovogodišnjeg sajma je B2B platforma koja je aktivna 365 dana i izlagačima nudi mogućnost iznalaženja partnera tokom cijele godine što je uistinu veliki iskorak u sajamskim aktivnostima.

U toku četvorodnevog Sajma koji je posjetilo preko 10.000 posjetilaca, na kojem je učešće uzelo preko 120 izlagača, bh.izlagači su iskoristili priliku da uspostave direktne poslovne veze sa domaćim i regionalnim kompanijama, koje su i pored postojanja tradicionalno dobre poslovne saradnje otežane postojećim viznim režimom.

Na štandu Privredne/Gospodarske komore FBiH predstavile su se firme Jami d.o.o. Sarajevo i As Holding iz Jelaha sa svojim poznatim brendovima: Klas, Vispak/ Zlatna džezva, Vegedor AC Food / Tops, Kent-Elit, Tajna, Master, Laganini.

Na sajmu su učestvovali firme iz Srbije, Makedonije, Grčke, Crne Gore, Bosne i Hercegovine, Njemačke i Švicarske. Zapažen je bio nastup privredne komore Crne Gore i privredne komore Soluna iz Grčke.

Pripremio: Emir Pašić dipl.ecc.

Privredna/Gospodarska komora F BiH na konferenciji o ekonomiji Montenegro 2018 „Balkan i Evropska unija - petogodišnji ciklus Berlinskog procesa“

Konferencija o ekonomiji Montenegro 2018 u organizaciji Privredne komore Crne Gore održana je osmi put 25. i 26. listopada 2018. godine u Budvi.

Riječ je o jednom od najznačajnijih ekonomskih skupova u Regiji koji je ove godine imao više od 850 sudionika, među kojima su donositelji odluka, predstavnici poslovne i akademske zajednice Zapadnog Balkana, kao i međunarodnih institucija. Tema Konferencije bila je „Balkan i Evropska unija - petogodišnji ciklus Berlinskog procesa“ kojom se željelo dati doprinos snaženju regionalne suradnje pri daljem procesu europskih integracija ovog područja. Konferenciju su otvorili predsjednik Privredne komore Crne Gore Vlastimir Golubović, kancelar Republike Austrije - države koja predsjedava Savjetom Europske unije Sebastian Kurz i predsjednik Crne Gore Milo Đukanović.

Panel 1: Ekonomska i europska perspektiva Balkana

Poslovna zajednica okruženja očekuje od donositelja odluka da i dalje rade na unapređenju poslovnog ambijenta, te povećanju efikasnosti administracije na državnoj i lokalnoj razini, u cilju stvaranja uvijeta za povećanje obima trgovine i razvoja ukupnih gospodarskih odnosa.

U radu panela sudjelovali su predsjednik Vlade Crne Gore Duško Marković, predsjednik Vlade Kosova Ramush Haradinaj, potpredsjednik Vlade Srbije Rasim Ljajić i zamjenik predsjednika Vlade Makedonije Kocho Angjushev. Moderator je bio Christian Wehrschütz, novinar ORF iz Austrije.

Panel 2:

Uloga komora u promociji europskih vrijednosti i snaženju ekonomskih veza zemalja okruženja

O unapređivanju ekonomskih veza, te promociji europskih vrijednosti na Balkanu, a i Europi uopće, nije moguće razgovarati bez naglašavanja uloge gospodarskih komora. Nezamjenljiva je uloga komora širom Europe u uspostavljanju ambijenta koji pogoduje razvoju biznisa i unapređenju konkurentnosti gospodarstva, kreiranju obrazovnog sustava u skladu sa zahtjevima tržišta rada, vođenju ekonomske diplomacije i stvaranju zdravog ekonomsko-socijalnog dijaloga. Komore u okruženju su posvećene ispunjavanju ovih zadataka na isti način kao i srodne asocijacije najrazvijenijih zemalja. Komore uče jedne od drugih, povezuju nacionalne ekonomije i promoviraju važnost dostizanja evropskih standarda i vrijednosti.

Na ovu temu govorili su čelnici najznačajnijih međunarodnih komorskih asocijacija: Arnaldo Abruzzini, generalni direktor Asocijacije gospodarskih komora Europe (Eurochambres), Tamer Kiran, potpredsjednik Unije gospodarskih komora i robnih burzi Turske, Mirjana Čagalj, predsjednica Foruma jadransko-jonskih komora (AIC Forum) i Marko Čadež, predsjedavajući Komorskog investicionog foruma Zapadnog Balkana (KIF ZB6). Moderator je bio Safet Gerxhalliu, generalni sekretar KIF-a

Panel 3:

Međunarodne financijske organizacije i investitori - koliko je Balkan spreman koristiti prilike

Balkan je u odnosu na kraj prethodnog i početak ovog stoljeća značajno iskoračio u ekonomskom smislu. Pitanje koje su predstavnici međunarodnih financijskih institucija razmatrali na trećem panelu Konferencije bilo je da li je Balkan spreman koristiti ti prilike koje su pred njim.

Sudionici panela bili su Isabelle Stoffel, vodeća predstavica Europske investicijske banke za Zapadni Balkan, Zoran Martinovski, direktor za Crnu Goru i Makedoniju, IFC, Svjetska banka, Nadeem Ilahi, direktor MMF-a za centralnu, istočnu i jugoistočnu Europu, Hans-Joachim Heusler, direktor Bayern Internationala, te Antonis Semelides, izvršni direktor Jugopetrola.

Moderator panela bila je Zorica Kalezić, članica Savjeta Centralne banke Crne Gore, koja je kazala da je konvergencija zemalja Zapadnog Balkana prema dohotku EU daleko iza one koje su ostvarivale zemlje koje su se posljednje integrirale u Uniju.

Panel 4:**Zapadni Balkan i Europska unija – perspektive**

Konferencija je nastavila rad 26. listopada 2018. panelom „Zapadni Balkan i Europska unija – perspektive“. Predstavници Crne Gore zaduženi za proces pregovaranja i IPA projekte upoznali su sudionike Konferencije sa dosadašnjim tijekom pristupanja i njegovim značajem. O tome su razgovarali Aleksandar Drljević, glavni pregovarač Crne Gore pristupanju EU i Ivana Glišević-Đurović, nacionalna IPA koordinatorica. Moderato je bila prof. dr Gordana Đurović. Glavni pregovarač Drljević ocijenio je da je 2018. europska godina kada su Crna Gora i zemlje okruženja u pitanju. Ovo je prekretnica kada je proces integracije u pitanju naročito kada se uzmu u obzir izazovi pred kojima je EU, poput Brexit – rekao je Drljević, dodajući da su se i na samoj Konferenciji čule snažne poruke podrške europskim aspiracijama zemalja Balkana. On je podsjetio da je Summit u Londonu stavio u fokus Zapadni Balkan kroz konkretne projekte u infrastrukturi kojima se želi objediniti što bolja suradnja i komunikacija među njegovim zemljama.

Panel 5:**Regionalna suradnja kao segment europskih integracija/Ekonomija -generator ukupnog razvoja**

O tome kako se trgovina i drugi vid suradnje u zemlja okruženja mogu poboljšati, bilo je riječi na panelu ministara ekonomije Zapadnog Balkana. Na jednoj strani vidan je napredak i rezultati koji su značajni, dok su na drugoj brojne ne carinske barijere na čije se prevazilaženje, po mišljenju gospodarstvenika, neopravdano dugo čeka. Na ove teme govorili su Dragica Sekulić, ministrica ekonomije u Vladi Crne Gore, Valdrin Luka, ministar za ekonomski razvoj Vlade Kosova, te ministar ekonomije u Vladi Makedonije Kreshnik Bekteshi. Moderator Aleksandar Vlahović, predsjednik Saveza ekonomista Srbije, napravio je presjek stanja ekonomija Zapadnog Balkana. Regija je, kaže, područje sa veoma bogatim potencijalima koje nažalost nikako da iskoristi. On je rekao da je najoptimističniji scenarij da će ove zemlje za 40 godina biti na razini prosječnog standarda EU (realnije za šest decenija). Ministrica ekonomije Crne Gore Dragica Sekulić istakla je da je teško provesti mjere fiskalne konsolidacije a ostvarivati ekonomski rast.

Panel 6:**Privređivati na Balkanu - prednosti, nedostaci i preporuke**

Završni panel je okupio osnivače i direktore najvećih kompanija iz zemlje okruženja, koji su svojim poslovanjem prevazišli nacionalne okvire. O tome kako ocjenjuju uvijete privređivanja, šta smatraju prednostima regije, a u čemu vide nedostatke, te koje su njihove preporuke donositeljima odluka, govorili su Dragan Bokan, predsjednik Odbora direktora crnogorskog Voli tradea, Suad Ećo, direktor bosanskohercegovačke Ećo company, Gazmend Abraši, predsjednik Uprave kosovske Exclusive Group, Svetozar Janevski, predsjednik Upravnog odbora makedonskog Tikveša, Anton Papež, direktor Interenergo iz Slovenije i Miodrag Kostić, predsjednik MK Group, Srbija. Moderator posljednjeg panela bio je dekan Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore prof. dr Nikola Milović.

Pripremila: Josipa Topić

Održan okrugli sto „Prilike i izazovi za poduzetništvo mladih u BiH“

Domaćin okruglog stola o temi „Prilike i izazovi za preduzetništvo mladih u BiH“, bio je Ekonomski fakultet Univerziteta „Džemal Bijedić“ u Mostaru. Okrugli sto Fakultet je organizirao u saradnji Privrednom/Gospodarskom komorom FBiH i Fondacijom KAS.

Voditelj stručne prakse na Ekonomskom fakultetu, doc. dr. Goran Ćurić, predstavio je iskustva ovog fakulteta u poticanju poduzetničkog duha studentske populacije i istakao da je studentima tog Fakulteta omogućena stručna praksa u renomiranim preduzećima te da već u toku školovanja studenti imaju priliku izrađivati biznis planove, marketing planove i primjenjivati različite tehnike u rješavanju poslovnih problema.

Sead Džiho, pomoćnik ministra u Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta, prisutne je upoznao s programima podrške poduzetnicima i malim i srednjim firmama u FBiH. Ta pomoć dolazi u dva osnovna oblika – grantovi i krediti a procedure prijave za pomoć Ministarstva su znatno pojednostavljene.

Svoja praktična iskustva i poslovanja preduzeća u kojima rade studentima ekonomije u Mostaru prezentirale su tri uspješne mlade osobe: Jasmina Dizdarević, predstavnica firme SurTec Eurosaj d.o.o. iz Konjica; zatim Asim Ćosić, Argerr Engineering iz Sarajeva i Kristian Marić, Free Motion d.o.o. iz Mostara.

Mirsad Jašarspahić, predsjednik Privredne/Gospodarske komore FBiH, predstavio je rad Komore i istakao ulogu te organizacije u kontekstu promoviranja poduzetništva, a posebnopronalaženja partnera novoosnovanim preduzećima i pružanju pomoći mladim poduzetnicima.

Organizatori događaja izrazili su zadovoljstvo time kako je protekao okrugli sto i iskazali spremnost za nastavak zajedničke saradnje na polju poticanja poduzetništva mladih ali i u drugim sferama.

Pripremila: Lejla Sadiković dipl.ing.maš.

Održana redovna sjednica Udruženja za tekstilnu, kožarsko-prerađivačku i gumarsku industriju P/G K FBiH

U prostorijama PKFBiH, 24.10.2018.godine održana je redovna sjednica Udruženja za tekstilnu, kožarsko-prerađivačku i gumarsku industriju.

Na sjednici su razmatrani problemi kompanija, plan rada Udruženja kao i zakonska regulativa koja će biti u fokusu rada Udruženja u narednom periodu. Predstavnici FMERI informisali su prisutno rukovodstvo Udruženja o Izvještaju izrade novog Akcionog plana 2019.-2023.godina razvoja Strategije sektora tekstila, kože, odjeće i obuće na području Federacije BiH. Za period 2013.-2023.godina koji je upućen Vladi Federacije BiH.

Usvojen Akcioni plan 2019.-2023. godine Strategije razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće FBiH 26.10.2018.

Federalna vlada je, na 160. sjednici koja se održala u Sarajevu, 25.10.2018., usvojila Akcioni plan 2019.-2023. godina za realizaciju Strategije razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u FBiH za period 2013.-2023. godina. Sve nosioce aktivnosti, definisane ovim planom, Vlada je zadužila da neizostavno učestvuju u njegovoj realizaciji i blagovremeno izvještavaju Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije o preduzetim aktivnostima. Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i Privredna komora FBiH zaduženi su da prate, analiziraju i, jednom godišnje, a po potrebi i češće, izvještavaju Vladi FBiH o provođenju aktivnosti u skladu sa Akcionim planom 2019.-2023. godina.

Pripremila: Jasmina Zejnilagić dipl.ecc.

Uspješno održan "Forum metalne industrije BiH" između bh. i austrijskih kompanija

U prostorijama Privredne komore Austrije u Beču, 14. novembra 2018. godine održan je Forum metalne industrije Bosne i Hercegovine. Na ovogodišnjem forumu su se predstavile 22 kompanije iz BiH, dok su se iz Austrije prijavile 32 kompanije spremne na saradnju sa bh. kompanijama.

Nakon pozdrava i uvodne riječi moderatora događaja g. Konstantina Bekosa, prisutnima se obratio gospodin Richard Schenz, podpredsjednik Privredne komore Austrije poželivši prisutnima ugodan boravak u Austriji, a posebno pozitivne poslovne susrete, uz napomenu da kompanije iz Bosne i Hercegovine su uvijek dobrodošle u Austriju.

Nakon toga, sa nekoliko prigodnih riječi se obratio ambasador BiH u Austriji Nj. E. Kemal Kozarić, izrazivši spremnost pomoći kako bh. tako i austrijskim kompanijama za uspostavljanje poslovne saradnje između ove dvije države.

Podpredsjednik Privredne komore Federacije Bosne i Hercegovine je u svom obraćanju naglasio da PK FBiH, kao i uvijek do sada, stoji na raspolaganju u punom kapacitetu svim poslovnim subjektima, ne samo iz Austrije nego iz bilo koje države, kada je u pitanju ostvarivanje poslovne saradnje sa kompanijama iz BiH, kao i činjenicu da BiH ima suficit u poslovno-trgovinskoj razmjeni sa Austrijom.

Potom je trgovinski savjetnik Austrije u BiH gospodin Andreas Meindl privrednike iz Austrije kratko upoznao sa trenutnim poslovnim prilikama i uslovima u BiH, naglasivši činjenicu da je Austrija najveći investitor u Bosni i Hercegovini kada se gledaju pojedinačne države, kao i činjenicu da Bosna i Hercegovina ima vrlo stručnu i edukovanu radnu snagu koja je spremna odgovoriti svim izazovima koji se pred njih postavljaju.

Nakon uvodnih obraćanja, pristupilo se B2B razgovorima između bh. i austrijskih privrednika. Značaj austrijskog tržišta za bh. metalnu industriju pokazuje i veliki interes bh. kompanija za ovim susretima. Isto tako, bh. kompanije iz sektora metalske industrije su veoma interesantne kompanijama iz EU. Duga industrijska tradicija u BiH, obrazovan i stručan kadar, te blizina tržišta EU, bh. kompanije stavlja u dobru poziciju u pregovorima sa inostranim partnerima. Poznato je da je metalni sektor glavni izvozni sektor u BiH i ovakvi susreti mogu samo dodatno pojačati izvoz i omogućiti razvoj sektora metala. Nakon B2B susreta i novih poslovnih prilika, bh. kompanije će zasigurno opravdati povjerenje koje uživa metalna industrija Bosne i Hercegovine.

Privredna/Gospodarska komora FBiH će nastaviti aktivnosti promocije bh. potencijala i povezivanja bh. kompanija sa kompanijama iz EU i šire, a proizvodnja i izvoz su parametri koji će u Bosni i Hercegovini i dalje rasti.

Privredna komora FBiH učestvovala na "Slovakia Matchmaking Fair" i posjetila Trgovačku i industrijsku komoru Republike Slovačke

Predstavnici Privredne/Gospodarske komore FBiH, na poziv zamjenika šefa misije i konzula Republike Slovačke u Bosni i Hercegovini gospodina Attile Szepa, uzeli su učešće na petom "Slovakia Matchmaking Fair Bratislava 2018", organizovanom pod pokroviteljstvom Slovačke agencije za investiranje i trgovinu (SARIO) 13. novembra 2018. godine u Bratislavi

Tom prilikom, dobrodošlicu predstavnicima P/G komore FBiH je poželio i prethodni konzul Republike Slovačke u BiH, a sadašnji voditelj poslovnog centra pri Ministarstvu inostranih i europskih poslova gospodin Viktor Borecky.

"Slovakia Matchmaking Fair" je najveći međunarodni business-to-business (B2B) događaj u Republici Slovačkoj sa fokusom na bilateralnim razgovorima. Učešće na "Slovakia Matchmaking Fair Bratislava 2018" je iskorišteno da se tokom B2B sastanaka predstavi Privredna/Gospodarska komora FBiH sa svim svojim udruženjima, sa posebnim akcentom na automobilskoj industriji, koja je u posljednjem desetljeću doživjela veliki zalet i procvat u Republici Slovačkoj. Trenutno se u R. Slovačkoj proizvode automobili četiri velika brenda: Volkswagen, Kia, članica PSA grupacije i odnedavno Jaguar/Land Rover.

Također, tokom boravka u Bratislavi, posjećena je Trgovačka i industrijska komora Slovačke, na čelu sa predsjednikom g. Peterom Mihokom i direktorom Odjela za međunarodnu saradnju g. Jozefom Rajtarom. Tom prilikom se razgovaralo o trenutnim aktivnostima u komorama, trenutnoj ekonomskoj situaciji u obje države, mogućnostima povezivanja kompanija iz BiH sa kompanijama iz Slovačke sa ciljem ostvarivanja značajnije poslovne saradnje, te o mogućnostima zajedničkog djelovanja obje komore prema evropskim fondovima. Kao rezultat toga, verificiran je Memorandum o saradnji ove dvije komore koji će, u narednom periodu biti i zvanično potpisan.

Na osnovu već ranijih pregovora, upriličen je sastanak i sa državnim sekretarom Ministarstva ekonomije Republike Slovačke gospodinom Vojtechom Ferenczom, na kojem su predstavljene aktivnosti P/G K BiH. Gospodin Ferencz je iskazao želju da u budućnosti Bosnu i Hercegovinu vidi kao zemlju partnera u svim aktivnostima koje provodi Republika Slovačka.

Pripremio: Armin Hodžić

Nastup bh. kompanija na međunarodnom sajmu dobavljača VW grupacije IZB 2018 izazvao veliko interesovanje i posjećenost kolektivnog štanda

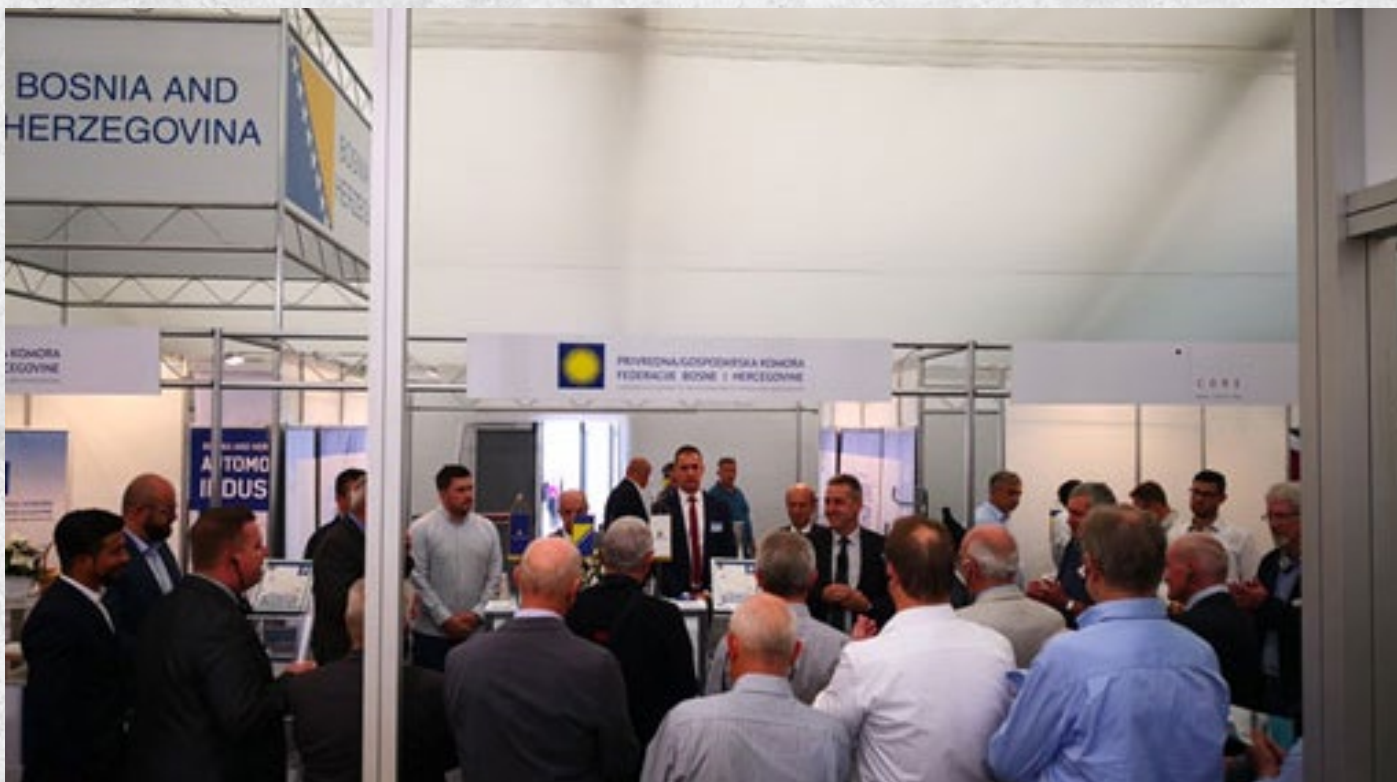
U periodu od 16. do 18.10.2018. godine u organizaciji Privredne/Gospodarske komore FBiH, devet bh. kompanija imalo je priliku da se u najboljem svjetlu predstave na međunarodnom sajmu dobavljača VW grupacije IZB 2018 (Internationale ZuliefererBoerse).

Na sajmu je nastupilo 839 izlagača iz ukupno 34 zemlje, a svoj premijerni nastup su imale kompanije iz Bosne i Hercegovine i Republike Malte. Svi izlagači su bili podijeljeni u 7 tematskih sala, pri čemu je kolektivni štand Bosne i Hercegovine bio u sali broj 4, pod brojem 4302 i tematskom cjelinom "Međunarodni paviljoni i klasteri". Svečanom otvaranju sajma dana 15. oktobra i prvom danu sajma, prisustvovali su visoki zvaničnici iz naše zemlje na čelu sa premijerom Federacije BiH g. Novalićem i ministrima g. Vujanovićem i g. Džindićem.

Posjećenost kolektivnog štanda tokom svih dana sajma je bila odlična, a posebno treba istaći posjetu štanda od

strane 18 trenutnih i bivših direktora tvornica i odjela Volkswagen Grupacije, kojom prilikom se svaka kompanija ponaosob predstavila svim prisutnim i prezentovala najbitnije informacije o svojoj kompaniji. Vrlo bitno je naglasiti i posjetu prvog dana sajma g. Olivera Brandenberga, direktora odjela upravljanja marketingom/prodajom kompanije EMKA Beschlagteile, u čijem je sastavu EMKA Bosnia d.o.o. kao i posjetu 3. dana sajma predsjednika tehničkog razvoja kompanije Zinktechnik Sweden gospodina Sven-Erik Svenssona.

Drugog dana sajma Njemačka agencija za trgovinu i investicije (GTAI), u saradnji sa Wolfsburg AG, je organizovala poslovne susrete za međunarodne dobavljače zainteresirane za proširenje svog portfolija. Tokom susreta, predstavnici Volkswagen AG su predstavili strategiju dobavljača VW i koje korake kompanije trebaju poduzeti kako bi postali ključni dobavljači i bliski razvojni partner, dok je GTAI iznio svoje usluge koje mogu ponuditi radi lakšeg prilagođavanja.

Prije nastupa bh. kompanija na sajmu, posebna pažnja je obraćena na medijsko oglašavanje i marketing promociju, što je rezultiralo objavom članka o premijernom nastupu bh. kompanija na IZB 2018 u novinama Wolfsburger Nachrichten i mjesečnjaku IZB newslettera. Također i tokom sajma, štand Bosne i Hercegovine je medijski bio odlično popraćen što je u konačnici rezultiralo i objavom članka u novinama Wolfsburger Kurier. Ono što nas posebno raduje je interesovanje predstavnika svjetski uglednog automobilističkog časopisa izdanja za Njemačku Automobilwoche.de, s kojim smo razgovarali o automobilskoj industriji BiH, kao i o mogućoj saradnji u budućnosti.

Važno je napomenuti da su učešće bh. kompanija na ovako iznimno važnom sajmu prepoznale i podržale Vlada FBiH i USAID WHAM projekta.

Pripremio: Almin Mališević, dipl.ing.maš.

P/G K FBiH na SEE IT SUMMIT u Novom Sadu

U toku je održavanje Prvog međunarodnog sajma informaciono-komunikacionih tehnologija SEE IT Summit, u Novom Sadu. Sajam će trajati od 07-09.11.2018.godine i prati ga održavanje 15 konferencija, panela te predstavljanje kompanija i startupova iz cijelog svijeta. Među više od 60 izlagača, na ovogodišnjem Samitu, u okviru zajedničkog štanda komorskog sistema BiH, predstavljaju se Privredna komora Federacije BiH, Vanjskotrgovinska komora BiH i Privredna komora RS.

Imajući u vidu značaj IT industrije i njen brzorastući privredni značaj, Samit je posvećen gorućim temama iz oblasti IT i telekomunikacija, ali i svih povezanih industrija od poljoprivrede do turizma. Na sajmu se govori o temama kao što su privatnost i zaštita podataka, digitalna transformacija malih i srednjih preduzeća, outsourcingu, vještačke inteligencije, te položaju žena u menadžmentu.

Pripremio: Almin Mališević

Usvojena okvirna energetska strategija BiH do 2035

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine (BiH) donijelo je odluku o usvajanju Okvirne energetske strategije BiH do 2035. godine, stvarajući uvjete za privlačenje IPA fondova i fondova iz Investicijskog okvira za Zapadni Balkan (WBIF) za sektor energije, kao i privlačenje ulagača u ovaj sektor.

Okvirna energetska strategija BiH, usvojena na inicijativu Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, deset je godina bila predmet pregovora između dva BiH entiteta. Procjenjuje se da je BiH izgubila oko 200 miliona € u nedostatku strategije.

Usvajanje ovog strateškog dokumenta definira put razvoja BiH energetske sektora do 2035. godine, što će pozitivno uticati na investicije, kao i na tržišne i regulatorne reforme u svim segmentima energetske sektora.

Očekuje se da će strategija posredno pomoći u povećanju zaposlenosti, smanjenju javnog duga i poboljšanju konkurentnosti u BiH.

Energetska strategija rezultat je saradnje relevantnih ministarstava, institucija, istraživačkih instituta, udruženja i socijalnih partnera, kao i drugih sudionika u sektoru energetike u BiH.

Temelj Okvirne energetske strategije BiH bili su entitetski strateški dokumenti energetske sektora.

(izvor – FIPA)

Odobren koncept finansiranja projekta Južne interkonekcije

Glavni ured EBRD-a u Londonu je odobrio koncept finansiranja za projekat Južne interkonekcije BiH i Republike Hrvatske, koji podrazumijeva izgradnju gasovoda Zagvozd–Posušje–Novi Travnik/Travnik, sa odvojkom za Mostar. Saradnja BH-Gasa i EBRD-a traje od 2010. godine odobrenjem kreditnog aranžmana za gasovod Zenica – Travnik, te je na bazi dosadašnje dobre saradnje započela saradnja i po pitanju finansiranja ovog projekta, uključujući i ishodovanje grant sredstava u saradnji sa EBRD-om i USAID-om.

Ovo odobrenje je uslijedilo nakon izrade Sveobuhvatne analize troškova i koristi (CBA), koja je potvrdila punu opravdanost projekta, te dubinskog pregleda poslovanja kompanije BH-Gas.

Za izradu Sveobuhvatne analize troškova i koristi BH-Gas je dobio grant sredstva u iznosu 141.000 EUR od Evropske unije kroz program CONNECTA, a u međuvremenu su pripremljena dodatna grant sredstva u iznosu od 500.000 USD za izradu Studije utjecaja na okoliš i cca 1.000.000 EUR za izradu Idejnog projekta od strane USAID-a i EU kroz program CONNECTA.

Na osnovu naprijed navedenog, BH-Gas je obezbijedio grant sredstva sve do izrade glavnog projekta.

Ono što posebno raduje je u ovom projektu je uključivanje međunarodnih finansijskih i drugih institucija u realizaciju projekta, obzirom da je evidentno prepoznat značaj koji ovaj projekat podrazumijeva, a to je sigurnost snabdijevanja i diversifikacije izvora i pravaca snabdijevanja prirodnim gasom Bosne i Hercegovine.

BH-Gas se ovom prilikom posebno zahvaljuje na podršci

koju Vlada Federacije BiH pruža projektu, prevashodno kroz Zaključak kojim je projekat proglašen od strateškog interesa za Federaciju BiH, a sve u cilju da potrošači u našoj zemlji ne budu taoci jednog pravca snabdijevanja prirodnim gasom.

BH-Gas sada očekuje izrada studije utjecaja na okoliš i idejnog projekta koji će poslužiti za ishodovanje okolinske dozvole i urbanističke saglasnosti, a za to vrijeme mogu se započeti pregovori sa EBRD-om o uslovima i odredbama kreditnog aranžmana. Planirano je da ove aktivnosti budu završene do početka 2020. godine.

European Bank
for Reconstruction and Development

(Izvor: BH-Gas)

Ažuriran akcioni plan za korištenje obnovljivih izvora energije

Vlada Federacije BiH je, na sjednici u Mostaru 08.11.2018. godine, donijela ažurirani Akcioni plan za korištenje obnovljivih izvora energije u Federaciji BiH (APOEF).

Razlozi za ažuriranje su, s jedne strane, popunjenost dinamičkih kvota za postrojenja koja koriste solarnu energiju, te nepostojanje dinamičkih kvota za postrojenja koja koriste bioplin, a, s druge, zahtjevi investitora za sticanje statusa privilegovanih i potencijalno privilegovanih proizvođača, koji su već izgradili ili grade postrojenja za proizvodnju električne energije iz obnovljivih izvora (OIE), što se, posebno, odnosi na postrojenja koja koriste solarnu energiju. Trenutno u Federaciji BiH postoji veoma iskazan interes za izgradnju postrojenja za proizvodnju električne energije koja kao primarno gorivo koriste obnovljive izvore.

Kako je obrazloženo, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je do 30.6.2018. godine primilo 411 zahtjeva za izdavanje energetske dozvole za postrojenja koja koriste OIE, od čega je izdata 371 energetska dozvola, a izgrađeno ukupno 187 objekata.

APOEF-om su propisani indikativni ciljevi za udio energije iz obnovljivih izvora do 2020. godine u ukupnoj finalnoj potrošnji u sektorima grijanja i hlađenja, električne energije i transporta.

Učešće obnovljivih izvora energije 2020.godine u sektoru električne energije iznositi će 44 posto, u sektoru energije za grijanje i hlađenje 49 posto i u saobraćaju deset posto. Svi ovi pojedinačni ciljevi omogućit će zadovoljenje ukupnog cilja, ali ne predstavljaju fiksirane ciljeve za svaki od sektora pojedinačno. Ovi ciljevi po sektorima mogu biti promijenjeni i povećani ukoliko budu postojale mogućnosti za ubrzaniji razvoj pojedinih sektora u odnosu na druge.

(izvor - Vlada FBiH)

BiH obara četiri godine star rekord u izvozu električne energije

Bosna i Hercegovina je za devet mjeseci 2018. godine izvezla električne energije u vrijednosti 442,2 miliona KM, izvještava Indikator.ba.

Izvoz je prema podacima Agencije za statistiku BiH, za 31 posto veći nego 2017.godine.

Naša zemlja na dobrom je putu da premaši rekordan izvoz električne energije iz 2013. godine kada je izvoz iznosio 471,9 miliona KM. Naime, u preostala tri mjeseca do kraja godine potrebno je ostvariti izvoz od oko 30 miliona KM i rekord će biti oboren, što svakako neće biti teško s obzirom da je samo u septembru izvoz bio 52,3 miliona KM.

Kada je riječ u uvozu, BiH je uvezla električne energije za period januar-septembar u vrijednosti 113,1 milion KM što je za 45,3 posto manje nego u istom periodu 2017. godine.

Dobri rezultati u izvozu i uvozu električne energije ove godine održavaju povoljne hidrološke prilike, za razliku od prošle godine koja je u tom pogledu bila jedna od najgorih. Takođe, jedan od faktora je i visoka berzanska cijena električne energije.

Samo u Federaciji BiH za period januar-septembar proizvedeno je 7.308 GWh električne energije, što je 11,2 posto više nego u istom prošlogodišnjem periodu kada je proizvedeno 6.571 GWh. Termoelektrane su proizvele 4.445 GWh a hidroelektrane 2.863 GW. Udio proizvodnje električne energije u hidroelektranama je 39,1 posto, što je znatno povoljnije nego prethodne godine.

Povećani izvoz i povećana proizvodnja električne energije iz hidroelektrana, a koja je jeftinija od one iz termoelektrana), odražavaju se na poslovanje elektroprivreda koje su na polugodištu izvjestile u visokoj dobiti.

EP HZHB imala je dobit od 38,66 miliona KM, Elektroprivreda RS od 56 milion KM, a Elektroprivreda BiH je prošlogodišnji gubitak od 22,8 miliona KM preokrenula u dobitak od 28 miliona KM.

Vrijednost izvoza električne energije po godinama

2017.	462,9 mil KM
2016.	322,4 mil KM
2015.	284,4 mil KM
2014.	308,6 mil KM
2013.	471,9 mil KM

(Izvor - Indikator.ba)

Predstavljen Vodič za investitore u elektroenergetskom sektoru u BiH

Vodič za investitore u elektroenergetskom sektoru u Bosni i Hercegovini predstavljen je u Sarajevu kao prvi dokument te vrste. Njegova osnovna namjena je da olakša budućim i sadašnjim investitorima snalaženje u kompleksnom upravnom sistemu izdavanja dozvola.

U ovom trenutku, za izgradnju elektroenergetskog objekta u BiH u prosjeku je potrebno 20 dozvola i 100 koraka, za čije su ishodovanje potrebne barem dvije godine, a u praksi često i više od pet godina, ističu iz USAID-ovog projekta „Investiranje u sektor energije“.

Po riječima direktora ekonomskog sektora USAID-a u BiH Andrewa Boegela, Vodič objedinjuje na jednom mjestu sve korake koje treba da poduzme investitor – procedure, rokove i potrebne akte.

Analiziranjem elektroenergetskog sektora u BiH, shvatili smo da postoji ogroman potencijal, ali i veoma malo interesovanja investitora. Jedan od ključnih razloga je nedostatak informacija o cjelokupnom procesu pribavljanja dozvola. Vjerujemo da će objava ovog vodiča ohrabriti investitore da ulažu u projekte u Bosni i Hercegovini – naveo je Boegel. I pored izdavanja Vodiča, neophodno je posvetiti se pojednostavljivanju procesa ishodovanja dozvola, smatra on, te ističe da BiH ima ogroman potencijal za izvoz električne energije. USAID misija smatra da energetska sektor može biti generator ekonomskog razvoja Bosne i Hercegovine a objavom ovog vodiča na bosanskom i engleskom jeziku želi potaknuti tu perspektivu. Vodič za investitore u elektroenergetskom sektoru u BiH izradio je tim USAID projekta „Investiranje u sektor energije“.

Investitorima Vodič pruža sve potrebne informacije o tome kako da izgrade postrojenje u BiH. Pisan je jednostavnim jezikom i sadrži šematske prikaze postupka izdavanja različitih odobrenja i dozvola. Obrađuje više od 140 propisa na svim nivoima vlasti u BiH – državnom, entitetskom, kantonalnom i lokalnom.

Vodič opisuje više od 50 postupaka na svim nivoima BiH kroz koje investitori mogu proći prilikom izgradnje elektroenergetskih objekata. Primjenjiv je na sve vrste postrojenja za proizvodnju električne energije – vjetroelektrane, solarne elektrane, hidroelektrane, termoelektrane i elektrane na biomasu.

U izradi Vodiča je učestvovalo više od 30 nadležnih institucija, uključujući ministarstva (energije, prostornog uređenja, zaštite okoliša), regulatorne komisije i druge institucije.

Osim Andrewa Boegela, tokom predstavljanja Vodiča, obratili su se direktor USAID EIA projekta Ognjen Marković, stručni saradnik za pravne poslove u tom projektu Feđa Bajraktarević i pomoćnik federalnog ministra energije, rudarstva i industrije Tarik Begić.

Kompletan Vodič može se preuzeti putem linka: <https://vodic.usaideia.ba/>

Izvor- FENA

Otvoren naftni terminal HIFA OIL u Zenici

Uz prisustvo poslovnih partnera, predstavnika vlasti, mnogobrojnih gostiju i medija, u Zenici je 11. oktobra upriličeno svečano otvorenje Hifa Oil terminala za tečna goriva, najsavremenijeg te vrste na Balkanu.

Hifa Oil terminal svečano su otvorili predsjedavajući Vijeća ministara Bosne i Hercegovine dr. Denis Zvizdić i Kenan Ahmetlić izvršni direktor i član Uprave Hifa Oil kompanije, u prisustvu premijera Vlade Zeničko-dobojskog kantona Miralema Galijaševića, vlasnika i generalnog direktora Hifa Oil Izudina Ahmetlića, izvršnog direktora Venana Hadžiselimovića, potpredsjednika Privredne/Gospodarske komore F BiH dr. Marka Šantića, te mnogobrojnih zvanica i gostiju.

Vlasnik i generalni direktor Hifa oil gosp. Izudin Ahmetlić je istakao da je kompanija ove godine otvorila tri benzinske pumpe pod brandom Hifa Oil – Euro Oil, četvrtu će za 20-ak dana u Podgorici, a do kraja godine će otvoriti i petu. Hifa Oil terminal, predstavlja krunu dosadašnjeg razvoja te kompanije.

U svom obraćanju predsjedavajući Vijeća ministara BiH Zvizdić je istakao da je ovo jedan dokaz da su kompanije u BiH kapacitirane u stručnom i organizacionom smislu, da realiziraju najzahtjevnije projekte, da vrše istinski i stvarni prenos znanja i iskustava i da etabliiraju i realiziraju projekte koji znače nove tehnologije po kojima je ova kompanija i regionalno i međunarodno prepoznatljiva", kazao je Zvizdić. Posebno je ukazao na važnost ovog projekta za energetska stabilnost Bosne i Hercegovine.

"Kruna svega je upravo ovaj terminal, koji smo smatrali strateškim potezom. Jednim dijelom zbog njegove geografske pozicije, a drugim dijelom zbog gabarita i kapaciteta koji ima. Znali smo da je to za nas megaprojekt, koji prevazilazi naše potrebe, ali i mali da zadovolji potrebe BiH", kazao je Ahmetlić.

Iz njegovog obraćanja izdvajamo: "Govoriti o terminalu u ovom trenutku kada je zaustavljena isporuka nafte iz Ploča, jer je brod udario u privez, u trenutku kada rafinerija u Bosanskom Brodu ima određene poteškoće, onda moramo da osjećamo određenu sigurnost razmišljajući o ovakvim projektima. Ovim projektom smo pokušali da

pomognemo u stvaranju energetske stabilnosti i sigurnosti, jer ovakav energetski infrastrukturni projekat ulijeva povjerenje".

Ahmetlić je istakao i značaj prijevoza željeznicom: "Vežani i oslonjeni smo na Željeznice, a one daju svoj doprinos u transportima naftnih derivata. Smatramo da zajedno možemo napraviti novu energetsku kičmu Bosne i Hercegovine". Hifa Oil je u ovoj godini otvorila tri bezinske pumpe, za 20 dana se otvara nova u Podgorici, a vjerovatno će, kako je kazao generalni direktor kompanije Izudin Ahmetlić, otvoriti još jednu do kraja godine.

Hifa Oil je lider u prometu nafte i naftnih derivata u BiH, sa 20% udjela na domaćem tržištu bijelih naftnih derivata, a prva je ili je značajno zastupljena u distribuciji crnih derivata na domaćem, i tržištima regije u oblasti asfaltnog u Austriji, Sloveniji, Hrvatskoj, Češkoj Republici, Slovačkoj, i u drugim zemljama regiona. Logistički posmatrano, punjenje terminala vršit će se isključivo vozovima, što podrazumijeva doprinos razvoju željezničkog saobraćaja u BiH, tj. otvaranje poslova i saradnju sa Željeznicama FBiH i Željeznicama RS - kazao je Venan Hadžiselimović, izvršni direktor Hifa Oil.

Nakon svečanog otvaranja upriličen je obilazak terminala

Obraćajući se prisutnima potpredsjednik Privredne komore F BiH dr. Marko Šantić je istakao : "HIFA grupacija, je ne samo značajna u Zenici i ZDK, nego i za čitavu BiH, a to jednostavno radi novim modelom ponašanja u gospodarstvu. To su tri poluge, vrhunski biznis, društvena odgovornost i korektno ponašanje na tržištu ne samo BiH nego i u regiji. Željeznički promet koji je poslije rata u BiH pao na niske grane i ovim činom i potezom HIFA je i taj dio prometnog sektora podigla na jednu veću razinu. Nadam se da će biti još projekata uz izgradnju Koridora 5c koji će cestovni, ali i željeznički promet dignuti na veću razinu".

Realizacijom investicije u ukupnom obimu od više desetina miliona KM Hifa Oil daje svoj doprinos u učešću obaveznih zaliha u našoj zemlji, a koje su uvijek EU kada su u pitanju propisane količine obaveznih rezervi nafte koje naša zemlja treba zadovoljiti.

Ukupan kapacitet terminala je 13 miliona litara goriva što je cca. 12.840 m³. Sami Terminali zauzimaju površinu 22.000 m², od čega je pod opremom 6.500 m². Logistički posmatrano, punjenje terminala vršit će se isključivo vozovima, što podrazumijeva doprinos razvoju željezničkog saobraćaja u BiH, tj. otvaranje poslova i saradnju sa Željeznicama FBiH i Željeznicama RS.

Radi se o najsavremenijim tehnologijama, ali i nemjerljivom značaju za tržište i cijelu državu.

Također, u okviru istog događaja upriličeno je i potpisivanje ugovora Hifa Oil i renomiranog turskog proizvođača prikolica Nursan Trailer o ekskluzivnom zastupništvu za Sloveniju, Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu, Srbiju, Crnu Goru, Albaniju i Kosovo.

Nursan Trailer je kompanija koja proizvodi cisterne po najvišim standardima, i njihove cisterne se već nalaze u voznom parku velikih svjetskih distributera nafte i naftnih derivata kao što su Shell i Total.

"Izuzetno nam je drago što smo postali zastupnik ovog poznatog branda. I sami smo se uvjerali u prednosti i kvalitet Nursan Trailer prikolica čiji smo korisnici. Na ovaj način smo u poziciji da ove vrhunske proizvode ponudimo prije svega našim kupcima, a potom i svim ostalim prevoznicima. Hifa Oil se u širenju svoga poslovanja odlučila na još jednu dodanu vrijednost u okviru transporta nafte i naftnih derivata. Potpisivanjem ugovora o ekskluzivnom zastupništvu za zemlje Jugoistočne Evrope sa Nursan Trailer omogućit ćemo ovom tržištu vrhunski kvalitet i sigurnost uz primjenu najsavremenijih rješenja, kakva već koriste najpoznatiji svjetski brandovi", izjavio je Kenan Ahmetlić izvršni direktor i član Uprave kompanije Hifa Oil. U ponudi zastupnika Hifa oil, će biti sve vrste cisterni za tečna goriva, praškaste i rasute materijale.

Otvaranjem naftnih terminala u Zenici, te partnerstvom sa renomiranim proizvođačem cisterni Nursan Trailer, Hifa Oil je još jednom potvrdila jedinstvenost svoje ENERGIJE KOJA POKREĆE .

Pripremila: Amela Kečo dipl.prav.

U organizaciji Privredne komore F BiH Održana prezentacija automobila marke Borgward

U organizaciji Privredne komore F BiH, na trgu ispred BBI centra je u Sarajevu 03.11.2018.godine održana prezentacija automobila marke Borgward.

Do ove prezentacije je došlo zahvaljujući angažmanu Ambasade Bosne i Hercegovine u Pekingu, predvođene Nj. E. ambasadorom Antonom Rillom, koji je bio dio tima Borgward ekspedicije od šest automobila koji je krenuo putem svile od Kine prema Sarajevu, na putu za Njemačku, 10.10.2018. godine preživivši put od 11.000 kilometara.

Marka Borgward je nakon 50 godina, 2015. godine ponovno oživljena i od tada se vraća na svjetsku automobilsku scenu.

Borgward Group AG sa sjedištem u Stuttgartu je osnovana od strane Christiana Borgwarda (unuka Carla F. W. Borgwarda) i Karlheinz L. Knössa je preuzeta od strane kompanije Beiqi Foton Motor, članice Kineske automobilske gručacije BAIC.

Premijerom na sajmu automobila u Ženevi 2015. godine ova marka uvodi svoje prve savremene SUV modele BX5 i BX7 i ima ambiciozan plan proizvodnje električnih automobila za tržišta u EU.

Dva automobila iz ove ekspedicije biće predstavljana na predstojećem Sajmu privrede u Mostaru, gdje će Kina biti zemlja partner.

Privredna komora Federacije Bosne i Hercegovine u saradnji sa Nj.E. ambasadorom Antonom Rillom i Ambasadorom Bosne i Hercegovine u Pekingu koordinirala je ovaj za bh privredu veoma važan projekat koji bi u konačnici mogao ishoditi proizvodnju određenih automobilskih komponenti i SKD montažu tih komponenti u našoj zemlji.

